

Florence

Stad van ambacht en superieur vakmanschap

Zeventien jaar geleden verhuisde Miriam Welsing naar Florence om aan de kunstacademie te studeren. Via een bijbaantje als reisbegeleidster rolde ze in het toerisme. Inmiddels runt ze een succesvol bedrijf dat evenementen, huwelijken en bijzondere reizen organiseert, waarbij vrijwel alles mogelijk is.

TEKST PAUL VAN EIJDHOVEN | FOTOGRAFIE JOAN DE BOER

Florence

Stad van ambacht en superieur vakmanschap

V.l.n.r. Miriam Welsing bij het kleding-atelier Sartoria Teatrale. De markt van San Ambrogio. Een kunstwerkje in *pietre dure*. Een steenslijper aan het werk in het atelier van Pitti Mosaici.

Onder: zicht op Florence vanaf de Piazzale Michelangelo.

In het gezelschap dat je gaat begeleiden, zit ook een vip-gast. Zorg je dat het hem aan niets ontbreekt? Miriam Welsing kreeg het van meneer De Jong zelf te horen. Ze studeerde nog aan de kunstacademie in Florence en het was haar eerste keer als reisbegeleidster voor De Jong Intra Tours. De vip bleek komiek Frans van Dusschoten, de vroegere aangever van André van Duin. Miriam en Van Dusschoten konden het prima vinden en aan het eind van de reis bekende hij dat hij niet zozeer was meegegaan om Italië te ontdekken, maar om de mensen in het gezelschap te bestuderen, om stof op te doen voor zijn grappen en grollen. Miriams eerste carriërestappen in het toerisme waren een succes. Ze vertelt de anekdote in de auto op weg van het vliegveld naar het centrum van Florence. De komende dagen gaan we op pad met Miriam, directrice van MIRacoli, een bedrijf dat 'huwelijken, events, conventies en op maat gemaakte reizen' verzorgt. Al zeventien jaar woont ze in

Florence en na haar carrière als reisbegeleidster en gids startte ze acht jaar geleden haar eigen bureau.

Met enige tegenzin heeft ze er vooraf in toegestemd dat we ook bij haar thuis een kijkje mogen nemen, dus gaan we na de lunch richting het appartement in een zijstraat van de Piazza Sante Croce. Het bescheiden appartement, dat vroeger deel uitmaakte van een 14de-eeuws klooster, is erg smaakvol ingericht en twee van haar grote liefdes zien we hier direct terug: kunst en antiek. Aan de muur hangt een 16de-eeuwse *portiera*, een soort wandtapijt dat in vroeger tijden voor de deur van palazzi hing. De Medici-oorsprong is duidelijk te herkennen aan het karakteristieke wapen van de familie, met de zes

Naast alle spectaculaire kunst biedt de gang over de Ponte Vecchio ook nog eens prachtige uitzichten op de Arno en de stad

ballen. 'Dezelfde hangt ook in Palazzo Pitti', vertelt Miriam. Het afstruinen van antiekmarkten en -beurzen is haar grote hobby. 'Het moet iets met Nederland óf met Italië te maken hebben.'

Zelfportretten

Ze is duidelijk opgelucht als we weer op straat staan, nu kan de ontdekkingstocht beginnen naar 'haar' Florence. 'Ik heb een verrassing voor jullie', zegt Miriam, terwijl ze ons voorgaat. In een zijstraat vlakbij het Palazzo Vecchio gaan we naar binnen en worden we opgewacht door een suppoost. Via wat gangen en trappen staan we ineens in de Uffizi, de vroegere kantoren van de Medici's, die nu de enorme kunstverzameling van de familie herbergen. Gaan we inderdaad de slechts beperkt toegankelijke Corridoio Vasariano bezoeken, de verbindingsgang tussen de Uffizi en het Palazzo Pitti? Jawel, een oude wens gaat in vervulling.

De Corridoio herbergt onder andere de grootste collectie zelfportretten ter wereld, van Vasari (ook verantwoor- >

Miriam Welsing en kunstenaar Clet Abraham bij een decorbouwer. Rechts: het voorportaal van restaurateurs Bartolozzi e Maioli.

Linksboven: restaurateur Franco heeft een enorme collectie beitels.

delijk voor het ontwerp van de gang) tot Rembrandt en als jongste toevoeging een zelfportret van Chagall. Ook nu nog kunnen kunstenaars een zelfportret doneren aan het museum, maar je moet van zeer goeden huize komen wil je door de ballottage komen. Naast alle spectaculaire kunst biedt de gang die over de Ponte Vecchio loopt ook nog eens prachtige uitzichten op de Arno en de stad. Miriams verleden als gids komt hier goed van pas, want zowel over de gang zelf als de schilderijen vertelt ze met veel enthousiasme.

Filmdecors

Via een onopvallend deurtje verlaten we de Corridoio bij het Palazzo Pitti en staan in de wijk Oltrarno (aan de overkant van de Arno), een verzamelplek van oude ambachten en superieur vakmanschap. Neem Pitti Mosaici, met een showroom recht

Bij de pietre dure worden halfedelstenen in heel dunne plakjes gezaagd die tezamen een soort legpuzzel vormen

tegenover Palazzo Pitti, waar nog steeds pietre dure-mozaïeken worden gemaakt. Bij de pietre dure worden halfedelstenen in heel dunne plakjes gezaagd die perfect op elkaar aansluiten en tezamen een soort legpuzzel vormen. Een van de mannen in het atelier vertelt dat het maken van het kleine bloemstilleven dat hij net af heeft ongeveer een maand heeft gevegd. Bij Bartolozzi e Maioli kunnen ze perfect antiek namaken of restaureren. Althans als het om houtsnijwerk gaat. Op het eerste

gezicht lijkt het bizarre voorportaal van de werkplaats op een opslag van filmdecors. De grote ruimte is volgepropt met spiegels, beelden, kastjes, kroonluchters en sierlijsten. In een kleine ruimte daarachter is Franco, een klein oud baasje, aan het werk. Op zijn werkbank liggen tientallen beitels, allemaal met de inscriptie F, om aan te geven dat verder iedereen er vanaf moet blijven. Dit is zijn gereedschap waarmee hij zijn meesterwerken maakt. Als je hier rondkijkt, is het moeilijk voor te stellen dat het bedrijf tot de wereldtop behoort. Miriam wijst op twee foto's op de muur. 'Dat zijn zalen van het Kremlin, die helemaal waren uitgebrand. Bartolozzi e Maioli heeft de volledige restauratie van het houtwerk gedaan alleen op basis van deze twee foto's.' Ook de sultan van Brunei, het Venetiaanse operahuis La Fenice, de abdij van Montecassini en naar

verluidt ook onze eigen koningin hebben van hun diensten gebruikgemaakt. We gaan nog even langs een andere vriend van Miriam, de kunstenaar Clet Abraham. Met hem heeft ze morgen een afspraak bij een decorbouwer. Clet heeft een serie schilderijen gemaakt met als onderwerp een espressopot die op reis gaat. In zijn galerie staat ook een levensgroot prototype van de reizende pot, die de decorbouwer in productie zal nemen. Vanaf september zal het werk van Clet te zien zijn op een expositie in De Bijenkorf in Amsterdam, die Miriam heeft georganiseerd (zie ook de Agenda-rubriek, p. 113).

Griekse godinnen

De volgende ochtend zitten we al vroeg in de auto richting Arezzo. Tot we op de snelweg zijn, heeft Miriam liever dat we niet te veel praten. 'Ik ben de slechtste chauf-

feur van Italië en door de stad rijden en praten lukt me al helemaal niet.' Maar eenmaal op de autostrada vertelt ze enthousiast over haar werk. Een culturele invalshoek is haar sterke punt. Zo was er een internationale groep van orgelliefhebbers die op historische orgels in Italië wilde spelen. Miriam zorgde er voor dat maar liefst zeventien orgels bezocht konden worden, van Venetië tot Rome. Of die groep vrouwen die een bijzonder evenement wilden. Als Griekse godinnen dineerden ze, gekleed in speciaal gemaakte jurken, tegen een decor dat in het oude Athene niet misstaan zou hebben. 'We kregen net een aanvraag van een Nieuw-Zeelands echtpaar dat dertig jaar getrouwd is. Ze willen hun trouwgeloften opnieuw afleggen. Dat gaan ze doen op een mooi binnenplein, in kostuum, hij als een soort Casanova gekleed. Ceremonies

doe ik altijd buiten, daarvoor kom je toch naar Italië.' Nieuwsgierig naar wie haar klanten dan zoal zijn, krijg ik nul op het rekest: discretie is vereist in deze business. We stoppen even bij het stadhuis van San Savino. Dit is een van de plekken waar ze wel eens een huwelijksceremonie heeft georganiseerd. Het stadhuis is gevestigd in een fraai oud palazzo, met een cortile omringd door pilaren en daarachter een tuin waar de gasten de bruidstaart konden aansnijden. Ziet het er nu al idyllisch uit, Miriam kleedde het ook nog helemaal aan. 'We hadden onze eigen stoelen neergezet en tussen de pilaren hingen guirlandes met versieringen. De bloemen laat ik altijd uit Nederland komen. Voor een huwelijk op Capri heb ik ooit twee vrachtwagens met bloemen laten overkomen. We hebben toen de piazzetta volledig met bloemen versierd. De mensen wisten niet wat ze zagen.'

Duizend kaarsen

Ook Borgo Gargonza, in de buurt van Arezzo, was ooit het decor van een door Miriam georganiseerd huwelijk. De vesting uit de 13de eeuw is verbouwd tot een agriturismo en met veel zorg gerestaureerd. We worden rondgeleid door de borgo, die Miriam geheel afhuurde voor het feest. Praktisch, want alle gasten konden in de appartementen blijven slapen. 's Avonds werd het geheel verlicht met zo'n duizend kaarsen (vijf man waren ingehuurd om ze aan te steken) en in het gebouw dat normaal als schuur dient, draaide de dj en op het plein daarvoor kon in de buitenlucht worden gedanst. Na een lunch in het restaurant van Gargonza wil Miriam ons op de terugweg naar Florence nog een paar bedrijven laten zien waarmee ze samenwerkt. Zoals Sartorio Teatrale aan de rand van de stad. In een onopvallend gebouw huist het familiebedrijf dat gelegenheids- en ceremoniële kleding verhuurt en verkoopt. Rijen met kledingrekken hangen vol Renaissancegewaden, maar ook voor een smoking >

Florence

Stad van ambacht en superieur vakmanschap

Links: Miriam Welsing met Sergio 'de zingende kok' Pucci. Rechts: een kerkje in de tuin van het stadhuis van San Savino.

kun je hier terecht. Miriam laat hier voor feesten nog wel eens historische kleding maken, van gladiatorenpakken tot complete outfits in Medici-stijl. De familie staat erop dat de fotograaf een foto maakt van Miriam en mij in Renaissance-kleding. Mijn wat te ruime maillot en jurkachtige gewaad leiden tot het nodige gelach, vooral bij mijzelf, maar de kleding is prachtig gemaakt en het eindresultaat ziet er best adellijk uit.

Florentijnse adel

's Avonds gaan we dineren in restaurant Enoteca Pinchiorri, met drie Michelinsterren bekroond. Het wordt een bijzondere avond. Eerst wordt ons de waterkaart voorgelegd, met een selectie van zo'n dertig waters, variërend van €5 tot €150 per fles. Na deze uiteraard al helse keuze besluiten we ons lot verder uit handen te

Mijn wat te ruime maillot en jurkachtige gewaad leiden tot het nodige gelach, maar het eindresultaat ziet er best adellijk uit

geven aan de keuken en de sommelier. Het ene na het andere bijzondere en verrukkelijke gerecht verschijnt op tafel, begeleid door heerlijke wijnen. De service is onberispelijk en we krijgen aan het eind van de avond een rondleiding door de wijnkelder met zijn collectie van 200.000 flessen. 'Het is nog een beetje vroeg en ik heb natuurlijk niet kunnen inzingen', zegt Sergio Pucci, de zingende kok, terwijl we de volgende ochtend in zijn kleine slaapkamer staan. Sergio geeft kookworkshops

voor Miriam en is in het dagelijks leven kok bij de Circolo Unione, een herensociëteit voor de Florentijnse adel. Na zo'n workshop verschijnt hij dan later ten tonele als zanger, tot verbazing van de gasten. In zijn appartement, onder de Circolo, geeft hij een voorproefje. Voor de begeleiding zet hij een cd op en barst los met Puccini's aria *Nessun dorma*. 'Hé, ben je weer herrie aan het maken. Zo kan ik toch niet werken', grapt de oudere man die naast Sergio woont. In een al even klein appartement woont en werkt deze kleermaker, Salvatore di Santo, die pakken op maat maakt, onder andere voor de heren van de Circolo. Het zou de bijnaam van Florence moeten zijn: stad van het ambacht. Maar hoewel het hier nog in hoog aanzien staan, horen we ook telkens dat de opvolging problemen oplevert; de jongeren willen niet meer. Ons laatste bezoek is aan een andere Pucci

– geen familie overigens, maar de broer van de overleden modeontwerper Emilio Pucci. De 93-jarige Puccio Pucci (zoiets als Jan Janssen, legt Miriam uit) woont in een van de mooiste palazzi van Florence. Hij in de ene helft, de weduwe van Emilio in de andere. Beneden staat zijn Fiatje met invalidenplaat, want de oude markies is slecht ter been. Hij is wel de enige die met zijn auto over het Domplein mag rijden trouwens, want een deel daarvan is nog steeds eigendom van de Pucci's.

'Promessa sposa'

We lopen door de zalen van het indrukwekkende palazzo, maar Puccio laat zich niet zien. Hij heeft niet zo'n goede dag, vertelt zijn assistente. In een van de zalen wijst Miriam op een schilderij van een *promessa sposa*, een verloofd meisje. 'Dit is een van hun mooiste kunstwerken,' zegt ze, 'een Leonardo' (da Vinci). Als je in Florence woont, raak je gewend aan kunstschatten van de grootste namen, maar wij staan toch even te knippen.

Op het dak van het palazzo is een soort penthouse, met aan twee zijden grote terrassen. Een enkele keer organiseert Miriam hier een cocktailparty voor haar klanten. Mooie plek, fraai uitzicht op Florence, denk ik in eerste instantie. Totdat ik me omdraai en vlakbij de Dom zie liggen. We staan zo ongeveer op de hoogte van Brunelleschi's koepel en als er ooit een *room with a view* was in Florence, dan is het hier wel. Hier wil ik ook wel eens aan een glas champagne nippen.

Als we weer beneden zijn, komt net een oud baasje behoedzaam uit de lift gelopen. 'Buon giorno, marchese!' Puccio Pucci groet ons vriendelijk, maar schuifelt snel weer verder. Ook in deze familie speelt de opvolging een belangrijke rol. Puccio's dochter woont in New York en zijn zoon heeft voor een alternatieve levenswijze gekozen in Fiesole en wil weinig te maken hebben met het adellijke leven in Florence. De hoop is nu gevestigd op diens zoon, Puccio's kleinzoon, maar de tijd zal leren of die wél zin heeft in het voortzetten van de meer dan 700 jaar oude traditie. Want, zoals een uitspraak van Puccio luidt: 'Adel is net als aardappels. Het beste deel bevindt zich onder de grond.' ♦

TIPS & ADRESSEN

MIRACOLI

De website van Miriam Welsing bureau voor evenementen, huwelijken en op maat gemaakte reizen: www.miracoli.it. Ze kan ook bemiddelen bij aankoop van bijvoorbeeld antiek.

SLAPEN

Borghese Palace Art Hotel

Goed gelegen, uitstekend hotel. Via Ghibellina 174r tel. +39 055 284363 www.borghesepalace.it

Casa MIRacoli

Miriam Welsing verhuurt een appartement vlak bij Piazza Santa Croce. Meer informatie: www.casamiracoli.it

MIRIAM'S FAVORIETEN ETEN & DRINKEN

Enoteca Pinchiorri

'Het beste restaurant van Florence, men zegt zelfs het beste van Italië.' Via Ghibellina 87 tel. +39 055 242757/777 www.enotecapinchiorri.com

Osteria Caffè Italiano

Via Isola delle Stinche, 11/13r tel. +39 055 289368

Ristorante MoBa

'Pas geopend, ligt fantastisch aan de overkant van de Arno en heeft een mooi terras met uitzicht over de stad.' Costa San Giorgio 6a tel. +39 055 200 8444 www.moba.fi.it

Bacca Rossa

'Vooral voor visgerechten, in Santa Croce, niet toeristisch.' Via Ghibellina 46r tel. +39 055 240620 www.baccarossa.it

Il Piacere

'Fantastische keuken.'

Via Gabriele D'Annunzio, 149 tel. +39 055 602605

Buca Lapia

'De beste *bistecca fiorentina*.' Via del Trebbio 1r Tel. +39 055 213768 www.bucalapi.com

Trattoria da Rocco

'Een belevenis, in de overdekte markt van S. Ambrogio. Goedkoop, leuk, prima eten.' Mercato S. Ambrogio, reserveren niet mogelijk.

OIBÒ

'Trendy cocktailbar bij de Piazza Santa Croce. Boven is ook een restaurant. Goede plek voor aperitivo.' Via dei Benci 53r tel. +39 055 2638611 www.oibo.net

Met dank aan Sunny Cars. Voor all-inclusive autohuur in 90 vakantielanden. Meer informatie: www.sunnycars.nl of tel. +31 (0)252 623030.

De keukenbrigade van Enoteca Pinchiorri.

Zie voor meer tips & adressen www.italiemagazine.nl.